

یادداشت
محمد مهدی ایمانی پور/ رئیس سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

مؤلفه‌های پنج‌گانه نقشه منطقه‌ای دشمنان

رهبر معظم انقلاب اسلامی در دیدار هزاران نفر از اقدشار مردم، با تبیین لایه‌های مختلف حوادث سوریه و ترسیم منطق حضور ایران در این کشور، به تشریح روند آتی تحولات منطقه و بیان درس‌ها و عبرت‌های اتفاقات سوریه پرداخته و فرمودند: «این حوادث محصول یک نقشه آمریکایی – صهیونیستی است و گستره مقاومت با یافتن استحکام و انگیزه بیشتر در مقابل فشارها و جنایت‌ها، به حول قوه الهی همه منطقه را فراخواهدگرفت.» بر اساس فرمایشات بسیار بااهمیت و دوراندیشانه رهبر حکیم انقلاب اسلامی، پنج مؤلفه اساسی نقشه دشمن در قبال تحولات اخیر را می‌توان به شرح زیر مورد توجه قرار داد:

۱. روایتگری محدود از اهداف خطرناک: در سال ۲۰۰۶ میلادی، جو بایدن، رئیس جمهور کنونی آمریکا، نقشه‌راه خطرناکی تحت عنوان فدرالیزه‌کردن عراق براساس مؤلفه‌های قومیتی و مذهبی را ارائه کرد. فرجام طرح جو بایدن، تجزیه عراق یکپارچه به سه کشور عراق سنی‌نشین، عراق شیعه‌نشین و عراق کردنشین بوده است. این طرح در ادامه مسیر سیاست خارجی و منطقه‌ای آمریکا به یک نقشه‌راه کلان در قبال سایر کشورهای مسلمان تبدیل شده است. این قاعده کلان درخصوص سوریه نیز صادق است. تجزیه سوریه، هدفی است که منابع امنیتی و رسانه‌ای غرب امروزه آشکارا از آن پرده برداشته‌اند. در این میان، روایتگری بسیار ناقص و مخدوش رسانه‌های غربی و صهیونیستی، نوعی نشانی انحرافی و نادرست در راستای تمرکززدایی از هدف اصلی دشمنان محسوب می‌شود.

۲. مواجهه با اتصال گفتمانی جبهه مقاومت: جبهه مقاومت در طول دهه‌ها و سال‌های اخیر، از نوعی انسجام و اتحاد گفتمانی برخوردار بوده و این مسأله، خود را در میادین نبرد جبهه حق علیه باطل (از جمله در تحولات اخیر) نمایان ساخته است. خیزش و بیداری جهانی در قبال ماهیت رژیم اشغالگر قدس در جریان توحش و جنایت‌ان رژیم در فلسطین و لبنان، به تبلور پدیده‌ای تحت عنوان «بسط جهانی گفتمان مقاومت» منجر شده‌است. در چنین شرایطی دشمنان درصدد ارائه تصویری ضعیف از منظومه کنونی مقاومت هستند. این درحالی‌است که حیات جبهه مقاومت وارد مرحله‌ای تازه شده که فرجام آن، شکست سنگین منطقه‌ای و جهانی تل‌آویو، واشنگتن و دیگر مهره‌های جبهه باطل خواهد بود. منظومه مقاومت، خصوصا به لحاظ گفتمانی اکنون در نقطه اوج و بلوغ خود قرار دارد.

۳. تحدید عمق استراتژیک مقاومت: «نمادسازی» از تحولات مقطعی، روش نخ‌نما و متعارفی است که دشمنان همواره از آنها در راستای مواجهه با «موجودیت جبهه مقاومت» استفاده کرده‌اند. درحال حاضر نیز دشمنان با استناد به تحولات جاری در سوریه قصد دارند عمق استراتژیک مقاومت را محدود کنند. در این خصوص دشمنان دچار دو خطای بزرگ شده‌اند: نخست این‌که عمق استراتژیک مقاومت نه صرفا بر روی زمین، بلکه در اذهان و قلوب ملت‌های منطقه و جهان بوده و همین مسأله، قدرت بازخوانی و بازتولید آن را در حساس‌ترین بزنگاه‌ها با فوریتی مثال‌زدنی میسر می‌سازد.

۴. دستکاری افکارعمومی: اختلال در افکارعمومی، به معنی ایجاد شرایط لازم جهت تغییر باورها، اصول،

راهبردها و رفتارها در قبال یک پدیده است. غرب از دستکاری افکارعمومی (در قالب جنگ روانی و تبلیغاتی) جهت انهدام باورهای کلان مخاطبان عام و خاص در خصوص تحولات جاری در نظام بین‌الملل استفاده می‌کند. این قاعده درخصوص آنچه در سوریه رخ می‌دهد نیز صادق است. آمریکا و رژیم اشغالگر قدس، این جنگ

روانی را علیه ارتش سوریه نیز به کار گرفتند اما قطعا در تعمیم آن به اذهان آگاه و بیداری منطقه و جهان عاجز خواهند بود.

۵. خلق الگوهای خطرناک حکمرانی: در سال‌های ۲۰۰۱ و ۲۰۰۳ میلادی، پس از اشغال افغانستان و عراق، آمریکا و شبکه متصل به واشنگتن تلاش کردند با خلق الگوهای حکمرانی جدید و پرخطر، با جعل عناوینی مانند«اسلام سکولار»، «اسلام تکفیری»، «اسلام مبتنی بر لیبرال دموکراسی غربی» و «اسلام همزیست با صهیونیسم»، الگوی واقعی حکمرانی متعادل، مقتدر و پیشروی دینی را که ایستادگی در برابر دشمنان قسم‌خورده دین اسلام و تعلیم قرآنی را مسئولیت و وظیفه ذاتی خود قلمداد می‌کند، به انزوا بربرد. اصالت و بنیان‌های منظومه حاکمیت دینی و اسلامی به اندازه‌ای قدرتمند است که این بار نیز اجازه تنفس الگوهای جعلی از حکمرانی دینی را به دشمنان و مهره‌های آن نخواهد داد.

وزیر امور خارجه ضمن تاکید بر این‌که سوریه در آزمون سخت گذار قرار دارد، گفت اکنون برای بیش از ۷۵ سال است که مقاومت تنها راهکار پیش‌روی فرزندان این منطقه در برابر تجاوزهای آشکار رژیم صهیونیستی است.

سیدعباس عراقچی در یادداشتی برای روزنامه لبنانی الاخبار نوشت: تردیدی نیست با توجه به شرایطی که

عراقچی: سوریه در آزمون سخت گذار قرار دارد

شامات و فلسطین در آن قرار گرفته‌اند، جهان اسلام به‌شدت نگران آینده منطقه غرب‌آسیا باشد. مردمان ساکن این جغرافیا که برای قرون متمادی نقشی اساسی در تعیین سرنوشت سیاسی جهان اسلام داشته و دارند، چند دهه‌ای است به‌دلیل نادیده انگاشته‌شدن حقوق حاکمیتی‌شان، متحمل لطمه‌های سنگین در نتیجه انتقال بحران یهودیت ـ مسیحیت اروپا پس از جنگ

گرچه ایران، پاسخ اقدامات خصمانه اروپایی‌ها را با بالاترین‌ردن مقیاس تولید اورانیوم غنی‌شده و افزودن ۶۰۰۰ سانتریفیوژ داده است. اما هنوز پنجره تعامل را نبسته است. محمد اسلامی، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان در حاشیه بازدید از نمایشگاه دستاوردهای هسته‌ای و در واکنش به توافق اخیر ایران و آژانس در حوزه نظارت گفت: شما وقتی فعالیت هسته‌ای انجام می‌دهید و در حوزه‌ای که با مواد هسته‌ای سروکار دارید، به‌طور طبیعی تغییر مقیاس، سطح نظارت را هم تغییر می‌دهد و این امر طبیعی است. افزایش ظرفیت دادیم و طبیعی است که باید تعداد بازرسی‌ها هم افزایش پیدا کند. اسلامی افزود: ما طبق چارچوب آژانس فعالیت می‌کنیم و آژانس بر فعالیت ایران نظارت دارد. طبیعی است وقتی ملا سه واحد شما می‌شود پنج واحد، نظارت هم به همان نسبت افزایش پیدا می‌کند. رئیس سازمان انرژی اتمی کشورمان گفت: ما در اسفند ۱۴۰۱ با دبیرکل آژانس بیانیه تهران را منتشر کردیم. در آن بیانیه به‌صراحت آمد که رابطه ایران و آژانس در چارچوب پادمان و ان پی‌تی است. ما با آژانس درباره دو مکان باقی‌مانده تعامل خواهیم کرد تا پرونده‌ها بسته شود. موارد عالی‌ی ساخته و پرداخته رژیم صهیونیستی است و تل‌آویو از این نوع حرکت و پرونده‌سازی هالذت می‌برد زیرا همه دنیا را مشغول می‌کند تا بتواند بهانه‌های خودش را علیه ایران ادامه دهد. وی ادامه داد: ما در بند سوم بیانیه اسفند توافق کردیم که طرفین بنشینند و سازوکاری استخراج کنند و این کار را انجام دادیم و رفت‌وآمدهایی که صورت می‌گیرد در همان چارچوب است. رئیس سازمان انرژی اتمی گفت: امروز آژانس همواره برای نظارت خودش در چارچوب پادمان و ان پی‌تی

دسترسی لازم را دارد و ما مانعی برای آن ایجاد نکردیم و نمی‌کنیم، ما در چارچوب پادمان عمل می‌کنیم و آژانس هم طبق ضوابط عمل می‌کند. معاون رئیس جمهور با اشاره به خبرسازی‌های اخیر درباره آمادگی ایران برای ساخت بمب اتم تصریح کرد: بحث‌هایی که ایجاد و تحریفاتی که علیه ما انجام می‌شود، نشأت‌گرفته از رژیم صهیونیستی است که سال‌هاست علیه ما و فعالیت هسته‌ای ایران تبلیغ می‌کند و دنبال تحریک دنیا علیه ماست.

ادعاهای بی‌پایان رسانه‌های غربی

خبرگزاری رویترز پنجشنبه مدعی شد که به گزارش محرمانه آژانس بین‌المللی انرژی اتمی به اعضای خود دست یافته است که در آن بیان شده ایران با درخواست آژانس برای افزایش دفعات و شدت اجرای تدابیر پادمانی در تأسیسات فردو موافقت کرده و در حال تسهیل اجرای این رویکرد قوی تر پادمانی است. البته پنج روز قبل از ادعای رویترز مبنی بر دستیابی‌اش به این سند محرمانه درباره موافقت ایران با درخواست آژانس، اسماعیل بقایی، سخنگوی وزارت امور خارجه در پاسخ به سؤال خبرنگاران در مورد اظهارات مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی مبنی بر افزایش توانایی ایران در تولید اورانیوم غنی‌شده با خلوص ۶۰ درصد با اشاره به این‌که برنامه صلح‌آمیز هسته‌ای ایران در چارچوب معاهده عدم اشاعه و موافقتنامه جامع پادمان کاملاً شفاف و تحت نظارت آژانس دنبال می‌شود، تاکید کرد: فعالیت‌های اخیر نیز با اطلاع‌رسانی دقیق به آژانس بین‌المللی انرژی اتمی صورت گرفته و تحت نظارت مستمر آن است. بقایی با یادآوری سفر افراتل گروسی به تهران و

تفاهم‌های صورت‌گرفته برای تقویت همکاری‌های فنی فیما بین ایران و آژانس، قبل از صدور قطعنامه ضد ایرانی با صحنه‌گردانی سه کشور اروپایی خاطرنشان کرد: آقای گروسی با ابتکارهایی به ایران آمده بود اما این سه کشور اروپایی و آمریکا بودند که با دنبال کردن سیاست فشار و سوءاستفاده از شورای حکام، باعث بی‌نتیجه ماندن کوشش‌های مدیرکل شدند. سخنان بقایی به خوبی نشان می‌دهد ایران در بحث افزایش سطح همکاری با آژانس پیش از صدور قطعنامه با مقامات این نهاد بین‌المللی به توافق رسیده بود با این حال کشورهای اروپایی امیدوارند حرکت ایران را طوری جلوه دهند که تهران به دلیل اقدامات اروپا برای فعال کردن مکانیسم ماشه چنین تصمیمی گرفته است.

آخرین فرصت‌ها

جمهوری اسلامی ایران در سال‌های گذشته حسن‌نیت خود را در مقابل رفتار غیردوستانه اروپایی‌ها نشان داده است. از همان زمان که آمریکا از برجام خارج شد و با این‌که اروپایی‌ها به هیچ‌یک از وعده‌های خود عمل نکردند اما ایران ماه‌ها به آنها فرصت داد و نهایتاً پس از روشن شدن خلف وعده‌های غرب، بر اساس قانون مجلس تصمیم به افزایش توانمندی‌های هسته‌ای گرفت. اکنون هم با وجود ادامه رفتار خصمانه کشورهای اروپایی، گرچه ایران فعالیت‌های هسته‌ای را با راه‌اندازی سانتریفیوژهای جدید گسترش داده اما همچنان در پیچه همکاری را باز نگه داشته است. اما طبیعتاً این همکاری، سقف مشخصی دارد و به موازات شدت و ضعف رفتار خصمانه اروپا، کاهش و افزایش خواهد داشت و بر این اساس باید دید تا کجا ادامه خواهد داشت.

جهانی دوم هستند. وی افزود: اکنون برای بیش از ۷۵ سال است که «مقاومت» تنها راهکار پیش‌روی فرزندان این منطقه در برابر تجاوزهای آشکار رژیم صهیونیستی و در مقابل حمایت‌های علنی کشورهای مسئولیت‌گریز از فجایع موجود است. «مقاومت» در اندیشه پدران و مادران شکل گرفت و در بازوان توانای فرزندان مقاومت به شکل‌های گوناگون به‌کار گرفته شد.

تروئیکای اروپا رویکرد ضد گفت‌وگو

بیانیه اخیر تروئیکای اروپایی حکایت از این دارد که دولت‌های اروپایی دوباره به سیاست چماق‌وهویج روی آورده‌اند. در واقع آنها تصور می‌کنند با توجه به مجموع تحولات در خاورمیانه و توسعه سیاست‌های اشغالگرانه و متجاوزانه رژیم صهیونیستی می‌توانند به جهت فشار به جمهوری اسلامی ایران و تشدید سیاست ایران هراسی دست پیدا کنند. این درحالی است که این رویکرد نمی‌تواند سبب فراهم‌شدن زمینه برای شکل‌گرفتن تفاهم، گفت‌وگو و مذاکره با ایران شود. انگلیس، فرانسه و آلمان در بیانیه‌ای مشترک ایران را به «تنش‌آفرینی هسته‌ای» متهم کرده‌اند. به این‌شکل که آنها گام‌های اخیر ایران در جهت توسعه برنامه هسته‌ای خود را محکوم کرده و خواسته‌اند تا این گام‌ها را به عقب برگردانند. لازم به یادآوری است که بیانیه اخیر تروئیکای اروپایی در فضایی منتشر می‌شود که غربی‌ها تصور می‌کنند با سقوط حکومت بشار اسد و ضربه‌ای که به محور مقاومت در سوریه زده‌اند می‌توانند با سیاست فشار حداکثری و به بهانه‌های مختلف جمهوری اسلامی ایران را تحت فشار و در انزوا قرار دهند. این در حالی است که جمهوری اسلامی ایران حدود دو هفته پیش با ابتکار عملی که در خصوص شروع مذاکرات با تروئیکای اروپایی در ژنو انجام داد به نوعی تلاش کرد تنش‌زدایی در روابط ایران و غرب را آغاز کند. به‌عبارت دیگر، این اقدام جمهوری اسلامی در راستای رویکرد رفع هرگونه سوءتفاهم، ابهام و شبهه‌ای است که از سوی غرب درخصوص برنامه‌های صلح‌آمیز هسته‌ای جمهوری اسلامی ایران مطرح شده است. بنابراین به نظر می‌رسد که دولت‌های اروپایی دوباره به سیاست چماق‌وهویج روی آورده‌اند. در واقع آنها تصور می‌کنند با توجه به مجموع تحولات در خاورمیانه و توسعه سیاست‌های اشغالگرانه و متجاوزانه رژیم صهیونیستی، می‌توانند به اهداف‌شان در جهت فشار بر جمهوری اسلامی ایران و تشدید سیاست ایران‌هراسی دست پیدا کنند. این درحالی است که این رویکرد نمی‌تواند سبب فراهم‌شدن زمینه برای شکل‌گرفتن تفاهم، گفت‌وگو و مذاکره با ایران شود. درخصوص این سیاست غرب باید گفت که این رویکرد در دو دهه گذشته بارها به‌کار گرفته شده است اما تاکنون به نتیجه نرسیده است. این درحالی است که سیاست فشار حداکثری ایران را بیشتر ترغیب می‌کند تا به‌سمت توسعه برنامه‌های هسته‌ای خود برود.

یادداشت

روح...! احمد زاده کرمانی/ عضو هیات علمی دانشگاه

بازتولید گفتمان مقاومت در اشکال مختلف

که کارفرمایی به نام ایران و پیمانکاران منطقه‌ای و جهانی داشته باشد و با رفتن زمامداری در سوریه و شهادت فرماندهانی در لبنان و فلسطین به پایان رسیده باشد. اگر مقاومت را یک گفتمان، فرآیند و آرمان بدانیم، اساسا این فرع بر جغرافیای سیاسی و ژئوپلتیکی است و این گفتمان خود را در اشکال مختلف بازتولید خواهد کرد. مادر دوران جنگ سرد نیستیم که رهبران پیمان ناتو و پیمان ورشو، جهان را به دو بلوک تقسیم کنند و هرکس بر نظم ناعادلانه جهان شورید، در دیکتاتوری دموکراسی غرب یا استبداد کمونیستی شرق او خفه کنند. امروز ملت‌ها سفره خود را از حکومت‌ها جدا می‌کنند و در همین منطقه غرب آسیا خواهیم دید که راه ملت‌ها از حکومت‌ها جدا خواهد شد. درخصوص سوریه، براساس تحلیل تاریخی و اجتماعی رهبر انقلاب و همچنین مانی جامعه‌شناسی، درمی‌یابیم که مردمان این کشور همواره با بنیادگرایی دینی مقابله کردند و به جهت قرابت‌های مذهبی و تجربیات چند دهه اخیر، خواهیم دید که جریان بنیادگرایی اساسا در سوریه ریشه نخواهد دواند. همین الان شاهدیم که محمد جولانی با این‌که آدم رادیکالی است، در فضای اجتماعی تلاش می‌کند رشتی دموکراتیک به‌خود بگیرد و اتفاقا بر عناصری مثل آبادانی، وحدت ملی و تمامیت ارضی در سوریه تاکید می‌کند که همه اینها عناصر بازتولیدکننده و مقوم ملیت است. بنابراین تا الان تفکر مقاومت، پیروز میدان است و اگرچه در تظاهرات بیرونی، شاهد قبض و بسط‌هایی به لحاظ سیاسی هستیم اما نباید تقلیل‌گرایانه موضوع مقاومت را در حد تغییر زمامداران بدانیم.

بیانات رهبر انقلاب همواره باید در یک بستر تاریخی و اجتماعی مورد تحلیل قرار گیرد. به‌ویژه آن‌که وقتی به تاریخ اسلام نگاه می‌کنیم، چند قرن از حضور تفکر ناب اسلامی می‌گذرد و صدها فرمانروا با نگاه‌های انحرافی در حوزه اسلام و اندیشه ناب قرآنی برای به قهقرای بردن و منکوب کردن تفکر مقاومت علوی تلاش کردند. به‌رغم همه این تکیاوها و برخلاف انتظا‌رها در سال ۱۹۷۹ یک انقلاب با رویکرد علوی و شیعی در جهان شکل می‌گیرد که تمام متفکران دنیا از میشل فوکو، اسکاچپول و هانتینگتون در تعریف نهضت ایران درمی‌انند و برخی مثل فوکو، عنوان می‌کنند که اولین انقلاب پست‌مدرن در جهان شکل گرفته است. این تعبیر از آنجا ناشی می‌شود که تا پیش از این براساس ایده‌های مارکسیستی و کمونیستی و... انقلاب‌ها رخ می‌داد اما همین متفکران با توجه به نگاه‌های سابق خود نمی‌توانستند این رخداد بزرگ را تفسیر و تحلیل کنند. بنابراین وقتی رهبر انقلاب بر این نکته تاکید دارند که تفکر مقاومت دوباره در خود سوریه سر برخواهد آورد، بدین معنا است که مقاومت از مرحله فکر و اندیشه، تبدیل به گفتمان شده است و مجموعه‌ای از وضعیت‌های سیاسی، کردارهای اجتماعی و نقطه عزیمت‌های فرهنگی و حتی سیاسی در دنیا را دربرگرفته است. لذا امروز تفکر مقاومت نه در سوریه، یمن، بحرین، فلسطین، لبنان و عراق بلکه این گفتمان حتی در آمریکا و کشورهای غربی هم بازتولید شده است. بنابراین مقاومت یک سازمان یا نظام سیاسی حکمرانی نیست بلکه یک آرمان و نظام حکمرانی اجتماعی است و این نکته را باید از سوی دیگر نمی‌توان مقاومت را یک پروژه نامید